

Ἡ Ἀνδρομάχη λιποθυμῆι βλέποντας τὸν Ἀχιλλεῖα νὰ σύη τὸν νεκρὸ τοῦ συζύγου τῆς Ἑκτορος. (Ἔργον τοῦ Φλάμιαν).

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΓΥΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ PAUL LOMBARD

ΚΑΛΑ ΣΤΕΡΝΑ

Ἐνα πρωὶ, ὁ γέρο Μωντρὺ βρέθηκε κορφομένος στὸ στράωμα ἀπὸ τοὺς ρευματισμοὺς. Ἔκανε νὰ κουνηθῆ, μὰ δὲν κατάφερε παρὰ νὰ μουγκρίσῃ.

—Ἐ μπερὲ γέρο, τσίριζε ἡ γρηὰ Μαρτίνα, ἡ γυναῖκα του, μπερὲ καὶ τὰ κακάρωσες;

Ἄλλο μουγκρητό:

—Σὰν κάτι τέτοιο μοῦ μουρξίτσα, γρηὰ.

Ἡ γρηὰ ἔκανε μιὰ βόλτα, τοῦ ἔρριξε μιὰ πλάγια ματιὰ κ' ἔδγαλε τὸ φεφρά:

—Μιὰ καὶ τὰ κακάρωσες, ψομι δὲν ἔχει.

Καὶ μὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ χειρονομία ξανάβαλε μέσα στὸ ντουλάπι τὸ φεφρά.

Ὁ γέρος ἔμεινε πῆς φρονές, βλαστήμωρε, εἶπε μαζωμένες δσες βρισιές ἔξερε κ' ἔπειτα ἔδωσε μιὰ μὲ τὸ χέρι του καὶ σκεπάστηκε ὡς στὸ κεφάλι μὲ τὸ σεντόνι σὰν νάταν σάβανο. Ἀφοῦ δὲν ἔξερε ἄλλη βλαστήμια, σόπασε κ' ἄρχισε νὰ μετράη μὲς' στὸ μυαλό του ἕνα—ἕνα τὰ ὀδόντια ἐπὶ τὸν χρόνια, γιὰ νὰ καταλήξῃ σ' ἕνα θαμωρὲ ἐρώτημα στὸν ἑαυτὸ του:

—Τότες, γιὰτὶ λένε «καλὰ ἴστερνά»;

Τὸ βράδυ πὸ γύρισε ἡ Μαρτίνα ἀπ' τὸ χωράρι, τῆς εἶπε σὰν συμπεράσμα:

—Μπορεὶ καὶ νάχης δίωρο, γρηὰ. Ὅποιος δὲ δουλεύει, δὲ μασέει. Τώρα δὲ μοῦ μένει παρὰ νὰ περιμένω νὰ ρθῆ ὁ Χάρος.

—Ἔτσι δὲν ἀφήσαμε καὶ τὸν πατέρα μου καὶ ψάφωρε, δταν δὲ φελοῦσε περὶ γιὰ νὰ δουλέψῃ; εἶπε ἀποφθεγματικὰ ἡ γρηὰ.

—Σοιστά! ἀναστένανε ὁ γέρο Μωντρὺ καὶ σόπασε.

Τὸ σκελετωμένο χέρι του ἔκανε μιὰ ἀπελπιστικὴ προσπάθεια, ἔγραψε ἕναν κινῶλο στὸν ἀέρα κ' ἔπεσε βαρὺ στὸ στήθος του.

Ἐίδε κ' ἀπάειδε πὸς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ κουνηθῆ καὶ μουμουρίσσε:

—Τότες, γιὰτὶ λένε «καλὰ ἴστερνά»;

Μὰ ἡ γυναῖκα του δὲ θὰ τὸν ἄκουσε, γιὰτὶ δὲν τ' ἀποκριθῆρε. ***

Τ' ἄλλο πρωὶ πὸ ξανάβγε μόνη τῆς ἡ γρηὰ γιὰ νὰ πάη στὸ χωράρι, τὴν ρωτήσανε οἱ συγχωριανοὶ τῆς γιὰ τὸ γέρο τῆς.

—Βάρυνε καὶ δὲν τοῦ βολεὶ νὰ σηκωθῆ, τσίριζε ἡ γρηὰ. Ὅποιος δὲ δουλεύει, δὲ μασέει. Τὸν ἄφησα νὰ κούτταται ὥσπου νάρθῃ ὁ Χάρος νὰ τὸν ξεκουράσῃ.

Στὸ χωριὸ ἡ ζωὴ εἶνε σκληρὴ καὶ πετώνει ὄχι μόνον τὸ κορμὶ, μὰ καὶ τῆς καρδιές τῶν ἀνθρώπων. Οἱ περισσότεροὶ ἀπ' τοὺς συγχωριανούς τῆς τῆς ρίξαν δίωρο: Ὅποιος δὲ δουλεύει, δὲ μασέει.

Σιγά—σιγά, ἡ εἶδησι ἔκανε τὴ βόλτα τοῦ χωριοῦ κ' ἀπὸ κει πήρε τὸ δημόσιο δρόμο καὶ πῆγε στὰ γειτονιὰ χωσιὰ. Μὰ ὅσο περισσότερο δρόμο ἔκανε, τόσο καὶ γινόταν πὸ ἀδιάφορῃ, τόσο καὶ θάμωτο περισσότερο, ὥσπου σὲ διὰ μέρες ἔξαπάτηρε κ' ὁ γέρο Μωντρὺ κ' ἡ κατάντια του.

Κάνα—διὸ νεῖς γειτονίσες μονάχα πὸ κάναν τῆς καλές, τοῦ πῆγαιναν ἄμα ἔφευγε ἡ γρηὰ κανένα ξεροκόμματο, μπορεὶ γιὰτὶ τὸν λιπόντουσαν, μπορεὶ γιὰτὶ ἤθελαν νὰ πεισιώσουν τὴ γρηὰ Μαρτίνα πὸ ἦταν κακὰ καὶ περογλίωσση. ***

Ὁ γέρο Μωντρὺ σὰν ξωτάσῃ πὸ ἦταν μεγαλωμένο καὶ γεροσμένο στὸ χωριὸ, ἔξερε καλὰ διὸ παροιμίες, πὸς τῆς ἄκουγε ἀπὸ τὰ μικράτα του νὰ τῆς λένε οἱ συγχωριανοὶ του πὸς κατάρωναν νὰ ψευτοζοῦν μόνον χάρις στὴν ἀδικίωτη σκληρὴ δουλειὰ. Ἡ παροιμίες αὐτές τώρα τοῦ γυρῶσαν στὸ μυαλό σὰν πυροσμένες σοῦβλες: «Ὅποιος δὲν δουλεύει, δὲν μασέει», ἔλεγε ἡ μιὰ. «Ὅποιος κούτταται στὸ στράωμα, κάλλιο νὰ τὸν παίρνει ὁ Χάρος», ἀπαντοῦσε ἡ ἄλλη.

—Τότες, γιὰτὶ λένε «καλὰ ἴστερνά»; ἀναρωτιόταν ὡστόσο ὁ γέρος.

Ἄντε—ἄντε, ὁ γέρο Μωντρὺ ἔβαλε τὰ δυνατὰ του καὶ τὴν τέταρτη μέρα σήκωσε πρῶτα τῶνα του πόδι, ὕστερα τ' ἄλλο, μπρομοιοστίπταρε, γονάτισε, ξανάγονάτισε, πιάσπηρε μὲ τῶνα χέρι, βαστήχηρε μὲ τ' ἄλ-

